

Középiskolások Országos
Pénzügyi és Gazdasági
Oktatóközpontja

Gyakorlati képzéshez keressék, keressétek programszervezőnket, Laszky Beátát a +36-1/413-0620 telefonszámon.

V. Pénzügyi tervezés

Meghatározás

A **pénzügyi terv** egy ember (család) teljes életpályáját figyelembe véve kínál optimális megoldást arra, hogy az egyén (család) minél több célját elérhesse, és csökkentse anyagi kockázatait. A sikeres terv elkészítéséhez elengedhetetlen, hogy pénzügyeinket teljes körűen átlássuk; kérdéseket tudjunk megfogalmazni, és legyenek konkrét céljaink.

Pénzügyi tervek csoportosítása:

- rövid távú (kb. 1 év)
- közép távú (1–5 év)
- hosszú távú (5 év feletti)

A hosszú távú befektetések és pénzügyi tervek területén készült tudományos vizsgálatok két szorosan egymáshoz kapcsolódó elméletet vesznek alapul. A két elméletet előre tekintő fogyasztási elméletnek is szokták nevezni, mivel mindkettő alapötlete az, hogy a fogyasztók előre látóan, hosszú távon gondolkodnak.

Esettanulmány

1. A Milton Friedman (1957) által bevezetett állandó-jövedelem hipotézis megkülönböztet állandó és olyan jövedelmeket, melyek a család életében csak időlegesen jelennek meg.

2. A Franco Modigliani (1981) által kidolgozott életciklus-jövedelem elmélet pedig olyan családot/fogyasztót feltételez, mely előre megtervezi az egész életpályáját.

Mindkét elmélet kiindulási pontja, hogy a fogyasztók nem kizárólag a folyó évben rendelkező jövedelemre hagyatkoznak hosszú távú befektetéseik megtervezésekor. Ehelyett figyelembe veszik az elkövetkező évek bevételeit – a későbbi munkahelyi kifizetéseket, az adók várható mértékét, a felhalmozott vagyon jövőbeli hozamait – és a kiadásokat is. (R. E. Hall – J. B. Taylor, 1991)

A pénzügyi tervezés folyamata

1. **A múlt és a jelen helyzet értékelése** Bevételek és kiadások elemzése, szükség esetén áttervezése, az költségvetés elkészítése. (Ajánlott a bevételek 10%-ának elkülönítése megtakarításra!)
2. **Konkrét jövőbeli célok, tervek megfogalmazása** Megvalósítandó céljaid mikor mennyi pénz igényelnek? (Pl. 2014-ben 80 ezer Ft-ra lesz szükséged egy versenykerékpár vásárlásához.)
3. **A célok idővonalon történő megjelölése** Mikorra, mennyi pénzre lesz szükséged?
4. **A jelenben hozott döntések jövőbeli követelményeinek előrejelzése** Mennyi pénzt szükséges a céljaimhoz félretenni. (Pl. a versenykerékpárra havonta mennyi összeget kell félretenni?)
5. **Megtakarítás felépítésének átgondolása** A cél eléréséhez megfelelő pénzügyi konstrukció kiválasztása (ha szükséges, egy pénzügyi tanácsadó segítségével).

A pénzügyi tervezés előnyei

1. Kiszámíthatóbbá teszi a pénzügyeket, mivel láthatóvá válik, mikor milyen kiadásokra és bevételekre számíthatunk.
2. Minden pénzügyekhez kapcsolódó elképzelés tervezhetővé válik, ezáltal hosszú távon magasabb életszínvonal elérését teszi lehetővé.
3. Ha előre látóak vagyunk és félreteszünk, felkészülünk a nagyobb kiadásokra, akkor lehetőségünk lesz személyes pénzügyeink menedzselésére és pénzügyi intelligenciánk fejlesztésére.

Hogyan takarékoskodunk, hogyan takarékoskodjunk?

Esettanulmány

Egy magyar kutatás szerint – s valószínűsíthetően a közép-kelet európai helyzet is hasonló – az emberek alig-alig tudnak megtakarítani. Arra a kérdésre, hogy jövedelmükből tudnak-e félretenni, csak a megkérdezettek 20%-a válaszolt igennel. (Ha megtakarítanak, bankbetétbe 24%, értékpapírba 8%, befektetési alapba 7% teszi a pénzét.) Az emberek 53%-a készpénzben, otthon tartja a pénzét, ami nem vall túl nagy „hozzamotiváltságra”, illetve előrelátásra. A kutatás további érdekes eredménye, hogy az emberek 37%-a úgy véli, hogy a bankokban elhelyezett pénz akár teljes egészében is elveszhet.

Esettanulmány

A Lakitelki Népfőiskola Kossuth Kollégiuma 2010 tavaszán felmérést végzett a lakosság gazdasági-pénzügyi tájékozottságának felmérésére, véleményének megismerésére. A felmérést hazánk több egyetemének és főiskolájának gazdasági-társadalomtudományi karain tanuló diákok végezték oktatóik vezetésével. Közvetett haszon, hogy így a felmérők maguk is mélyebb ismereteket szereztek a magyar valóságról, Közép-Alföld társadalmáról és gazdaságáról. A kérdőíves felmérésben 1132 fő megkérdezésére került sor. Az egyes megkérdezettek 71 kérdésre illetve kérdés-csoportra adtak választ. A felmérés így módon alapvetően három kérdéskörre terjedt ki:

1. a bankokkal, pénzügyi intézményekkel kapcsolatos ismeretek, vélemények,
2. az állam pénzügyeivel kapcsolatos ismeretek, vélemények,
3. valamint kiemelten a nyugdíjrendszerrel kapcsolatos ismeretek és vélemények.

A korösszetételt tekintve a megkérdezettek átlag-életkora ötven év, a 60 éven felüliek aránya közel 30% (országos átlag 29%), a 40-60 éves korúak aránya 39% (országos átlag 34) a 20-40 éves korosztály részaránya 31% (országos átlag 37%). Az utóbbi adat országos átlagtól való eltérése jelzi, hogy a résztvevők az országos átlaghoz képest előregedettebb lakossági szegmenst jelentenek.

Következtetés

Ezekből az adatokból talán nyilvánvaló, hogy nemcsak az határozza meg megtakarítási (felhalmozási) képességünket, hogy milyen mértékűek a bevételeink (bár kétség kívül ez a legfontosabb), hanem az is, hogy milyen megtakarítási stratégiáink vannak – egyáltalán van-e ilyen. Általánosságban elmondható, hogy az emberek először a legfontosabb napi kiadásokat próbálják fedezni (élelmiszert venni, számlákat kifizetni, stb.), majd csak ez után teszik félre azt, ami megmarad. Nem nagyon gondolkodnak évekkal előre („majdcsak lesz valami”), vakon optimisták (struccpolitika), s nem szívesen hallják meg a vészharangokat sem (hiába szólnak pl. a híradások előre a gazdasági válságok lehetőségéről).

Ahhoz azonban, hogy biztonságos jövőt építsünk fel magunknak, változtatni kell ezen a gondolkodáson – de hogyan? Először lépésenként, hogyha megtanulunk visszafelé gondolkodni, és így lépünk ki a mókuskerekből. Ha valamit nagyon el szeretnénk élni/meg szeretnénk kapni (pl. egy piros biciklit) gondoljuk végig, hogy kb. mikorra tud rendszeres felhalmozással (félre tétellel) összegyűlni a kívánt összeg. Ehhez persze tudni kell, hogy mire számíthatunk a jövőben, pl. mennyi zsebpénzt kapunk meg biztosan hetente, milyen nagyobb bevételek (pl. húsvéti/karácsonyi pénzajándékok) fognak befolyjni. Ez után pedig már csak az a dolgunk, hogy amikor készhez kapjuk a várt bevételeket, először mindig különítsük el a tervezett megtakarítás részletét, és csak utána kezdjük el költeni minden másra (büfére, mozijegyre stb.) Még egyszer tehát: **Először mindig tegyük félre azt a pénzt, amiből fedezni fogjuk a jövőbeni kiadásainkat (vagyott álmainkat), és csak azt költsük el a jelenlegi kiadásokra, ami ezután marad!**

Feladat

Szüleitekkel együtt egy alkalmas időben üljetek le, meséljétek el, hogy mit tanultatok a pénzügyi tervezésről és mutassátok be nekik a saját pénzügyi terveiteket.

Minden jog fenntartva!

Jelen tananyagot vagy annak részét az OTP Fáy András Alapítvány engedélye nélkül tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképezési úton vagy más módon – közzélni.

Feladós kiadó: OTP Fáy András Alapítvány

Feladós: Schrankó Péter, alapítványi ügyvivő és dr. Sarka György-Kiss Lilla, projektvezető